

WIADOMOŚCI KOŚCIELNE

DIECEZJI ŁOMŻYŃSKIEJ.

Nr 2

Łomża, dnia 15 stycznia 1927

Rocznik I.

T R E Ś Ć:

14. Wyjaśnienie Kongregacji Sakramentów w sprawie odprawiania Mszy św. w domu praesente cadavere.
15. Wyjaśnienie Kongregacji Obrzędów w sprawie poświęcenia rodzaju ludz. N. Sercu.
16. List Kongregacji Sakram. do Biskupów Włoch w sprawie Mszy św. polowej.
17. Osoby prawne kościelne.
18. Misja kanoniczna do nauczania religji.
19. Wyrównanie kolekt zaległych.
20. W sprawie odesłania planów ziemi kościelnej.
21. Pismo Min. W. R. i O. P. w sprawie obowiązku uczestniczenia
22. Skarbu w świadczeniach na rzecz parafji.
23. De communione infirmorum
24. De Communione paschali.
25. Sw Jan od krzyża doktorem Kościoła.
26. Wynagrodzenie za nauczanie religji.
27. Towarzystwo misyjne.
28. Tydzień propagandy trzeźwości.
29. Wyjazd kobiet i dziewcząt zagranicę.
30. Książka o różańcu św.
31. Zmiana porządku adoracji 40 godz. nabożeństwa w parafjach.
32. Prenumerata Wiadomości.

Nr 14.

Acta S. Ap.

SACRA CONGREGATIO

de Disciplina Sacramentorum.

De celebratione Missae domi praesente cadavere.

In plenariis comitiis Emorum Patrum H. S. C. habitis die 18 decembris 1925 et die 30 aprilis 1926, postulantibus nonnullis locorum Ordinariis, nempe Valentin., Compostellan., Pampilonen. aliisque, propositum fuit dubium: „Utrum Ordinarius, vi canonis 822 § 4, permittere possit, absque indulto Apostolico, celebrationem unius vel plurium Missarum domi, praesente cadavere, quando haec celebratio postulatur a parentibus defuncti”.

Re mature perpensa et dubio reformato, quaestiones et responsiones ab Emis Patribus propositae editae fuerunt uti sequitur.

I. „Utrum Ordinarius vi canonis 822 § 4 permittere possit Missae celebrationem domi praesente cadavere in loco vulgo camera ardente”.

R. „Negative, nisi agatur de casu aliquo extraordinario, exstante iusta et rationabili causa: et hoc etiam in casu, dummodo cadaveris expositio fiat servato debito decore, ac in eodem loco nihil adsit, quod sit alienum à sanctitate divini Sacrificii”.

II. „Quando censendus sit haberi casus extraordinarius, vi cuius, concurrente iusta et rationabili causa, permitti possit ab Ordinario Missae celebratio, et utrum unius tantum, aut plurium Missarum celebratio permitti possit?”

R. „Casum extraordinarium haberi, unaque simul iustam et rationabilem causam, occasione obitus Episcopi residentialis, seu loci Ordinarii, aut personae e principe familia, aut aliter insignis ob merita et benefacta in Ecclesiam vel in rempublicam, vel ob munificentissimas elargitiones in pauperes et egenos; itemque personae huiusmodi privilegio Apostolico iam ornatae; dummodo semper debitae exsequiae expleantur in ecclesia.

„Tunc Ordinarius permittere poterit unius aut alterius Missae, sed non plus quam trium Missarum celebrationem: abrogato indulto Sacrae Rituum Congregationis diei 29 aprilis 1894 et contrariis quibuscumque minime obstantibus; facto verbo cum Sanctissimo.

In audientia diei 3 maii 1926 Ssmus Dnus Noster Pius Papa XI, audita relatione facta ab infrascripto Secretario huius Sacrae Congregationis, decisionem Emorum Patrum in omnibus ratam habuit et confirmavit.

M. Card. Lega, *Praefectus*

L † S.

† Aloysius Capotosti, Ep. Thermen., *Secretarius*

№ 15.

Wyjaśnienie Św. Kongregacji Obrzędów w sprawie poświęcenia rodzaju ludzkiego Najśw. Sercu Jezusa.

Św. Kongregacji Obrzędów przedłożono do wyjaśnienia następujące wątpliwości:

Ojciec św. Pius X dekretem powszechnym św. Kongregacji Odpustów z dnia 22 sierpnia 1906 roku nakazał, aby każdego roku w uroczystość Najśw. Serca Jezusa we wszystkich kościołach parafjalnych, jak również i w tych świątyniach, gdzie święto to jest obchodzonem, odmawiana była formuła poświęcenia Boskiemu Sercu całego rodzaju ludzkiego z dodaniem litanji do N. Serca J. wobec wystawionego publicznie Sanctissimum.

Obecny Papież Pius XI w encyklice swej „Quas Primas” z dn. 11-go grudnia 1925 r. polecił, by to poświęcenie rodzaju ludzkiego przez Piusa X

nakazane na każdy rok, odnawianem było corocznie w ostatnią niedzielę października, a mianowicie: w uroczystość Pana Naszego Jezusa Chrystusa Króla i to według formy, którą św. Kongregacja Obrzędów pismem swem z dnia 17 października 1925 roku, do wszystkich Ordynariuszów przesłał, 31 grudnia tegoż roku odmówić poleciła.

Dlatego zapytuje się:

I. Czy także w uroczystość Najśw. Serca Jezusowego należy dokonywać poświęcenia rodzaju ludzkiego i w razie gdyby odpowiedź wypadła twierdząca, jakiej trzeba w tym wypadku użyć formuły?

II. Czy w uroczystość P. N. Jezusa Chrystusa Króla, prócz samej formuły konsekracyjnej, należy odmawiać także i litanję do N. Serca Jezusowego?

Św. Kongregacja, wysłuchawszy opinii specjalnej komisji na przedstawione jej wątpliwości tak odpowiedziała:

Na I-sze zapytanie. Co do pierwszej części: ad libitum; co do drugiej części zapytania należy użyć formuły, pismem św. Kongregacji Obrzędów z dnia 17 października 1925 roku, wszystkim Ordynariuszom przesłanej.

Na II-gie zapyt.: Affirmative.

Tak, za potwierdzeniem Ojca św. Piusa XI, św. Kongregacja odpisała i orzekła dnia 28 kwietnia 1926 roku.

A. Card. Vico, Ep. Portuen. et S. Rufinae

L + S.

św. Kongr. Obrzęd. prefekt.

Angelus Mariani, sekretarz.

Akt poświęcenia rodzaju ludzkiego Boskiemu Sercu Jezusa.

„O Jezu Najśłodszy Odkupicielu rodzaju ludzkiego, wejrzyj na nas korzających się u stóp ołtarza Twego. Twoją jesteśmy własnością i do Ciebie należeć chcemy; oto dzisiaj każdy z nas oddaje się dobrowolnie Najświętszemu Sercu Twemu, aby jeszcze ściślej zjednoczyć się z Tobą. Wielu nie zna Ciebie wcale, wielu odwróciło się od Ciebie, wzgardziwszy przykazaniami Twemi. Zlituj się nad jednymi i drugimi Jezu Najłaskawszy, pociągnij wszystkich do św. Serca Twego. Królem bądź nam, o Panie, nie tylko wiernym, którzy nigdy nie odstąpili od Ciebie, ale i synom marnotrawnym, którzy Cię opuścili. Spraw, aby do domu rodzicielskiego wrócili co prędzej i nie zginęli z nędzy i głodu. Króluj tym, których albo błędne mniemanie uwiodły, albo niezgoda oddziela; przywiedź ich do przystani prawdy i jedności wiary, aby rychło nastąpiła jedna owczarnia i jeden Pasterz. Królem bądź tych wszystkich, którzy jeszcze błakają się w ciemnościach pogaństwa lub islamizmu i racz ich przywieźć do światła i Kró-

lestwa Bożego. Wejrzyj wreszcie okiem miłosierdzia Swego na synów tego narodu, który był niegdyś narodem szczególnie umiłowanym. Niechaj spłynie i na nich jako źródło odkupienia i życia ta Krew, którą oni niegdyś wzywali na siebie. Zachowaj Kościół Swoj, o Panie, i użyż mu bezpiecznej wolności. Użyż wszystkim narodom spokoju i ładu. Spraw, aby ze wszystkiej ziemi od końca do końca, jeden brzmiał głos: Chwała bądź Bożemu Sercu, przez które nam stało się zbawienie. Jemu cześć i chwała na wieki. Amen.

Acta S. Ap.

№ 16.

Sacra Congregatio de disciplina Sacramentorum

List do XX. Biskupów—Ordynariuszy Włoch w sprawie odprawiania Mszy św. polowej stosownie do kan. 822 C.J.C.

Ekscelencjo.—Wielu XX. Biskupów Ordynariuszy Włoch znajduje się w trudnem położeniu, jeżeli chodzi o powzięcie decyzji, czy pozwolić tym, którzy o to proszą, na odprawianie Mszy św. po za Kościołem, t. j. miejscem przeznaczonem na sprawowanie kultu.

Stolica Apostolska, zapytana w danej kwestji, po dokładnem jej rozpatrzeniu, zwraca uwagę na następujące dane.

Dobrze znaną jest tradycja, jaką otrzymaliśmy od Ojców św., że kościół jest miejscem przeznaczonem na odprawianie Mszy św. I owszem był czas, kiedy na celebrowanie pozwalano tylko w kościele, albo w poświęconej kaplicy. Z biegiem jednak czasu, dla rozmaitych przyczyn, o których nie jest tu miejsce wspominać szczegółowo, przepis kościelny w tej dziedzinie został nieco złagodzony. Dla tych jednak, którzy tę sprawę badali, jest rzeczą jasną, że jeżeli czasami pozwolono na odprawianie Najśw. Ofiary po za Kościołem, to zawsze czyniono to tylko w wypadkach koniecznych i dla motywów wyłącznie religijnych.

Ten przepis tradycyjny, bardzo dawny i powszechny, potwierdzony przez wielu papieży i przez sobory, otrzymał nową sankcję w kodeksie prawa kościelnego, gdzie kan. 822 § 1 mówi: „Missa celebranda est super altare consecratum et in ecclesia vel oratorio” etc. a później § 4: „Loci Ordinarius... licentiam celebrandi extra ecclesiam et oratorium... concedere potest iusta tantum ac rationabili causa, in aliquo extraordinario casu et per modum actus”.

Stąd wynika, że władza Ordynariusza w tej sprawie jest dosyć ograniczona, ponieważ dotyczy tylko wypadków nadzwyczajnych i słusznej przyczyny, do jakiej należy chwała Boża i dobro duchowe wiernych.

Do tych przepisów trzeba z należytą powagą się zastosować i tym sposobem podnosić uczucia religijne ludzi.

Nie ulega wątpliwości, że nie byłoby słusznej przyczyny, o jakiej mówi kan. 822, gdyby się domagało odprawiania Mszy św. po za kościołem z okazji wspomnień świeckich albo święta o charakterze politycznym. W tych okolicznościach kan. 822. absolutnie zabrania odprawiania Mszy św. nie w kościele. Tem bardziej dotyczy to okoliczności, w których celebrowanie takie spowodowałoby zabobony i stałoby się niebezpiecznym dla prawego uczucia religijnego i czystej wiary ludu chrześcijańskiego. Nie byłoby wtedy przyczyny słusznej, o której mówi kodeks, ale raczej dałoby się okazje do uchyleń od zdrowych przepisów kultu katolickiego.

W takich wypadkach Ordynariusz odpowie zainteresowanym, że nie jest w jego mocy przychylić się do ich prośby, gdyby ci jednak w dalszym ciągu nalegali, powołując się na warunki miejsca, czasu, osób—wtedy niech prośbę ich prześle do św. Kongregacji Sakramentów, a ta wyda decyzje w tej sprawie.

Powyższe podaje się J. E. do wiadomości i zastosowania.

Św. Kongregacja Sakramentów, 26 lipca 1926 r.

m. p.

M. Kard. Lega, Prefekt

† L. Capotosti, Biskup Terme, Sekretarz

№ 17.

Osoby prawne kościelne.

Kodeks Prawa Kanonicznego wylicza te instytucje kościelne, którym przysługuje t. zw. osobowość prawna. Do instytucyj tych należą między innymi także beneficjum (cfr. can. 1409 i 1410) i kościół parafjalny (cfr. can. 99 i 1495).

Majątek kościelny jest majątkiem Kościoła bądź w znaczeniu ogólnem bądź poszczególnych kościołów jak katedralnego, parafjalnego, zakonnego. Zarządcą beneficji paroecialis jest beneficjant w ramach określonych przez Ordynariusza. Zarządcą majątku kościoła parafjalnego jest rector ecclesiae bądź sam bądź z radą parafjalną przewidzianą przez can. 1521.

Gmin parafjalnych, jak je uznawały rządy zaborcze, Prawo kanoniczne nie uznaje; również nie przyznaje im prawa krępowania kościoła w zarządzie majątkiem kościelnym albo decydowania o sposobie używania tego majątku. Konkordat podkreśla zasady te Prawa kanon. A ponieważ

Konkordat stał się przez ratyfikację równocześnie ustawą państwową więc i Państwo Polskie uznało wyżej podane zasady Prawa kanon. za miarodajne.

Wyraz tego dało rozporządzenie ministra sprawiedliwości, ogłoszone w dzienniku urzędowym tegoż ministerstwa w numerze 10 z r. 1926.

Z powyższego wynika, iż

1^o akty prawne dotyczące beneficjum proboszczowskiego (n.p. umowy dzierżawne) mogą być zawierane tylko przez beneficjanta za zatwierdzeniem władzy duchownej.

2^o akty prawne dotyczące kościoła parafialnego, jego majątku, służb kośc. itp. mogą być dokonywane bądź przez rektora kośc. danego, bądź przez niego wspólnie z radą parafialną, zamianowaną przez władzę diecezjalną, stosownie do can. 1521. Lecz i te akty wymagają zatwierdzenia przez władzę diecezjalną.

Powyższe uwagi znaleźć powinny zastosowanie przy zawieraniu umów dzierżawnych o rolę. Jeżeli je bierze beneficjant w dzierżawę, zawiera umowę bez rady parafji. Jeżeli natomiast rolę ma się zadzierżawić dla kościoła parafji. lub służb kośc., zawiera osobną umowę beneficjant bądź sam, bądź wspólnie z radą parafialną.

№ 18.

Misja kanoniczna dla nauczania religji.

Nauczać religji katolickiej w szkołach wolno tylko osobom, które posiadają upoważnienie do tego (t. zw. missio canonica) od Kościoła (C. J. C. can. 1381). Udzielają tego upoważnienia Ordynariusze diecezjalni.

Duszpasterze parafjalni mogą udzielać nauki religji w szkołach powszechnych swoich parafji na mocy urzędu swojego duszpasterskiego.

W celu zapobieżenia nieporozumieniom zechcą WW. Duszpasterze stosować się do następujących wskazówek.

W parafjach, mających przy proboszczu wikariusza, przysługuje prawo nauczania religji w szkołach powszechnych wpraw proboszczowi. Gdyby ten nauczania religji przejąć nie mógł, obejmuje je wikariusz. Jednakże proboszcz oznacza w porozumieniu z kierownikiem szkoły czas dla lekcji religji i ilość godzin, którą wikariusz bez uszczerbku dla obowiązków parafjalnych może objąć. Resztę lekcji religji obejmą nauczyciele odpowiedni, którzy otrzymają misję kanoniczną.

W parafiach posiadających dwóch lub więcej wikariuszów, nastąpić winien podział lekcji religji oraz dni pomiędzy nich tak, ażeby nie uczyli równocześnie i nie wszyscy w tych samych dniach.

Nieporozumienia, któreby z nauczania religji w szkole wynikać mogły, załatwić winien proboszcz. O ileby proboszcz wspólnie z miejscowym p. kierownikiem szkoły lub z p. inspektorem powiatowym usunąć ich nie mógł, zawiadomi o tem Kurję biskupią.

Łomża, 15.I.1927.

† Stanisław Bp.

№ 19.

Wyrównanie kolekt zaległych.

Kurja Diecezjalna przypomina WW. Księżom obowiązek wyrównania zaległych kolekt z roku ubiegłego przed 1.II. r.b. Niewykonanie niniejszego spowodować może, że Kurja zastosuje przymusowe potrącenie z dotacji lutowej w dowolnej ilości.

№ 20.

W sprawie odesłania planów ziemi kościelnej.

W myśl rozporządzenia Jego Ekscelencji z roku ubiegłego Wielebni Księża zechcą odesłać do Kurji plany z dokonanych pomiarów ziemi kościelnej w 2 egzemplarzach. Trzeci egzemplarz winien pozostać w aktach parafjalnych.

№ 21.

Pismo Ministerstwa R. i D. P. w sprawie obowiązku uczestniczenia Skarbu Państwa w świadczeniach na rzecz parafji.

Ministerstwo R. i D. P. w odpowiedzi na № 76 z dn. 20 VI. komitetu odbudowy kościoła w Nowogrodzie, diecezji Łomżyńskiej, w sprawie obowiązku uczestniczenia Skarbu Państwa w świadczeniach na rzecz parafji nadesłało pod datą 2 sierpnia 1923 r. № IV. 4796 z r. 1923 następujące pismo:

Na podstawie okólnika Ministerstwa Rolnictwa i Dóbr Państwowych z dnia 7 czerwca 1920 r. w przedmiocie opłacania obciążających dobra państwowe składek na budowę i odnowienie kościołów parafjalnych

(Dz. Urz. M. R. i D. P. № 7120 r. str. 371) Skarb Państwa nie może wydawać darmo materiałów leśnych na budowę i odnowienie kościołów parafjalnych. Jest jednak Skarb, z racji posiadania gruntów lub lasów w obrębie parafji, obowiązany uczestniczyć w pokrywaniu kosztów budowy lub odnowienia takich kościołów, przyczem koszty zwózki materiałów budowlanych i wynagrodzenia rolników niewykwalifikowanych, zajętych przy budowie lub odnowieniu, Skarbu nie obciążają, z tej racji, iż środków przewozowych i robotnika niewykwalifikowanego mogą i winni dostarczyć parafjanie w naturze.

W tym celu winni parafjanie powziąć odnośną uchwałę na zgromadzeniu swem, w której to uchwale winien być dokonany podział kosztów pomiędzy wszystkich parafjan—właścicieli gruntów (w tej liczbie i Skarb) w zależności od obszaru posiadanego przez każdego parafjanina (Skarb też) gruntu, przyczem względem Skarbu 4 morgi normalnie zadrzewionego i zagospodarowanego lasu winny być przyrównywane do 1 morgi ziemi ornej, zaś dla lasów, nie posiadających normalnego zapasu drzewa, ilość mórg lasu winna być jeszcze większa.

Uchwałę powyższą przewidującą proporcjonalność świadczeń wszystkich parafjan należy przesać do Zarządu Okręgowego Lasów Państwowych w Siedlcach, który po sprawdzeniu, czy uchwała odpowiada przepisom okólnika № 147, wypłaci Urzędowi Parafjalnemu odpowiednią składkę.

Za Ministra

(—) podpis nieczytelny
Dyrektor Departamentu.

№ 22.

De communione infirmorum.

Deferri debet sanctum Sacramentum ad infirmum, qui e domo egredi nequit et ex devotione sacram unionem petit publice per sacerdotem superpelliceo indutum, lumine praecedente.

Si vero occurrat iusta et rationabilis causa (e. gr. timor ne infirmus absque Viatico decedat aut ne per viam, attentis circumstantiis, reverentia ac decentia SS. Sacramento debita absit, potest SS. Sacramentum deferri privatim seu occulte. Sed sacerdos nunquam solus procedat sed uno saltem fidei in defectu clerici associetur. Cum vero ad infirmi cubiculum pervenerit, superpelliceum induat cum stola, si illud antea non induerit.

Postquam autem infirmum ex devotione SS. Sacramentum petentem communicavit, illum manu benedicat dicens: „Benedictio Dei omnipotentis Patris et Filii et Spiritus Sancti descendat super te et maneat semper“.

II. Diaconus post sacram communionem in ecclesia vel infirmo domi administratam debet communicatos benedicere manu dicens: Benedictio Dei omnipotentis Patris et Filii et Spiritus Sancti descendat super vos (super te) et maneat semper.

(Acta Academiae Liturg. Romanae).

№ 23.

De Communione paschali.

Etsi secundum can. 859 § 3. suadendum est fidelibus, ut in propria parochia communionem paschalem peragant, non sunt stricte obligati. Unusquisque tamen debet parochum proprium de peracta communionem paschali certiore facere (cfr. can. 859 § 3.)

№ 24.

Św. Jan od Krzyża doktorem Kościoła.

Papież Benedykt XIII zaliczył dn. 27 grudnia 1726 r. św. Jana od Krzyża, pierwszego wyznawcę z zakonu Karmelitów bosych i reformatora życia zakonnego pośród Karmelitów, w poczet świętych.

Papież Pius XI ogłosił dekretem z d. 24 sierpnia 1926 r. św. Jana od Krzyża doktorem Kościoła. Stało się to na prośby kardynałów i biskupów oraz uniwersytetów katolickich i instytutów naukowych.

№ 25.

Zarządzenie w sprawie wynagrodzenia za nauczanie religii.

Na podstawie art. 7 ustawy z dnia 22 grudnia 1925 r. o środkach zapewnienia równowagi budżetowej (Dz. Ust. Rz. P. № 199, poz. 918) w porozumieniu z Ministrem Skarbu zarządzam co następuje:

§ 1. Wynagrodzenie duszpasterzy (proboszczów, wikariuszów) za udzielanie nauki religii w publicznych szkołach powszechnych ustala się na 60 zł. rocznie za godzinę nauki w tygodniu.

§ 2. Wynagrodzenie to płatne jest z dołu w 10 równych ratach. Wymierza je Kurator Okręgu Szkolnego, na podstawie wniosku Inspektora Szkolnego, opartego na stwierdzonym przezeń rozkładzie zajęć.

§ 3. Za godziny lekcyjne, opuszczone przez duszpasterza bez usprawiedliwionego powodu, kuratorjum potrąca duszpasterzowi przy najbliższej wypłacie po 1.50 zł. za każdą opuszczoną godzinę nauki.

Opuszczenia godzin nauki z powodu choroby duszpasterza trwającej nie dłużej niż miesiąc, nie stanowi podstawy dla dokonania potrącenia, o którym jest w ustępie pierwszym niniejszego paragrafu.

Jeżeli natomiast duszpasterz opuści naukę z powodu trwającej dłużej niż miesiąc, należy dokonać potrącenia, o którym mowa w ustępie pierwszym niniejszego paragrafu za opuszczone godziny nauki w drugim i następnych miesiącach choroby.

§ 4. Za usprawiedliwioną uważa się nieobecność duszpasterza na lekcji spowodowaną eksportacją zwłok lub wyjazdem do chorego.

§ 5. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z ważnością od dnia 1 stycznia 1926 r.

Minister W. R. i O. P.

(—) St. Grabski.

№ 26.

Towarzystwo misyjne.

Towarzystwo misyjne, na którego czele stanął J. E. X. Metropolita Ropp rozesłało do księży odezwę o założenie Towarzystwa misyjnego po parafjach i o jednorazową ofiarę na Instytut Misyjny w Lublinie. Instytut ten ma przygotowywać misjonarzy polskich dla Wschodu.

Obecnie X. Metropolita Ropp ponawia swoją prośbę, w której między innemi pisze:

„Kilka złotych z każdej parafji nam przysłanych postawi na nogi zakład i zapewni mu najbliższą przyszłość... Pełni nadziei w Wasze dobre serca znowu się Wam przypominamy i sercu Waszemu nasz Instytut polecamy. Wzbudźcie w parafjach swych dla niego zainteresowanie, sympatję, ofiarność, zbierzcie grosz na tę wielką sprawę i razem ze swą skromną ofiarą wpłaćcie na konto nasze w P. K. O. № 4913 albo odeszlijcie pocztą (Mazowiecka 11 31 w Warszawie).

Niech istnienie Instytutu stanie się chlubą Polski, chlubą polskiego kleru.”

Polecam gorąco sprawę tę tak ważną dla całego Kościoła katolickiego i Kościoła katol. w Polsce. Kurja biskupia przyjmować będzie ofiary na

Instytut misyjny w Lublinie i odsyłać je do X. Metropolity Roppa jako Prezesa wydziału wykonawczego.

Łomża, 6. I. 1927.

† Stanisław Bp.

№ 27.

Tydzień propagandy trzeźwości.

Centralny Wydział Wykonawczy „Tygodnia Propagandy Trzeźwości” (Poznań, Składnica Abstynencka), przygotowuje na czas od 1 do 8 lutego 1927 r. na obszarze całej Polski „Tydzień Propagandy Trzeźwości”.

W tym celu uprasza:

1) aby księża proboszczowie lub ich zastępcy podjęli inicjatywę w zorganizowaniu Komitetu Parafjalnego i postarali się o wykłady o alkoholizmie dla rodziców i dla młodzieży;

2) aby księża proboszczowie mogli urządzić składkę kościelną na cele Tygodnia, którą przesłaliby do Składnicy Abstynenckiej w Poznaniu z dopiskiem: składka kościelna w parafji.....

Znaną jest potrzeba szerzenia idei trzeźwości dla tego, aby ratować zdrowie moralne i fizyczne narodu oraz by zapobiegać marnowaniu pieniędzy

Odezwe powyższą całym sercem WW. Duchowieństwu polecam.

Łomża, 28. XII. 1926.

† Stanisław Bp.

№ 23.

Wyjazd kobiet i dziewcząt zagranicę.

Oprócz mężczyzn, których brak zarobku zmusza do opuszczania Polski, udają się zagranicę także kobiety i dziewczęta polskie. Jedne z nich udają się do rodzin zagranicą przebywających. Inne opuszczają kraj ojczysty ludząc się, iż znajdą gdzieindziej łatwiej zarobek, lżejszą pracę a więcej swobody. Nie biorą atoli pod uwagę niebezpieczeństw grożących im bądź w drodze bądź przy szukaniu zarobku w krajach obcych. Wiele kobiet i dziewcząt polskich ginie tam marnie.

W. W. Duszpasterzy proszę, aby przestrzegali parafjanki swoje przed wychodźstwem tłumacząc im, że i zagranicą wszędzie panuje wielki brak pracy i zarobku. Z Francji poczynają robotnicy polscy wracać tysiącami, a w Niemczech wydala się robotników polskich przymusowo.

Jeżeli zaś kobieta lub dziewczyna jest zniewolona jechać zagranicę do rodziny, niechaj się zgłosi przed wyjazdem do Tow. Ochrony Kobiet (Warszawa ul. Czackiego № 10) o objaśnienia i wskazówki, gdzie szukać pomocy i opieki w czasie podróży.

№ 29.

Książka o różańcu św.

Nadesłano do Kurji książkę o różańcu św. pod tytułem „Organizator bractw różańcowych N. M. P. w Polsce.” Książka ta omawia wyczerpująco zagadnienie różańca św. z punktu ascetycznego, organizacyjnego i społecznego. Księża zajmujący się organizacją tych bractw winni zainteresować się tym wydawnictwem i nabyć je do swych bibliotek, ponieważ znajdują w tej książce potrzebne wiadomości dotyczące różańca św.

Cena egzemplarza wynosi zł. 2.50. Zgłaszać się należy wprost do autora pod adresem: Mława, ul. Kościelna № 4 ks. Ignacy Krajewski.

№ 30.

Zmiana porządku adoracji 40 godz. nabożeństwa w parafjach.

Porządek adoracji 40-godzinnego nabożeństwa, podany w kalendarzu na 1927 r., podlega zmianie w następujących parafjach:

1. w Jaminach 23, 24, 25 maja.
2. w Pietkowie 1, 2 czerwca.
3. w Lipnikach 3, 4 czerwca.
4. w Płonce 5, 6, 7 czerwca.
5. w Raczkach 15, 16, 17 września,
6. w Szczepankowie 18, 19, 20 września.

№ 31.

Prenumerata Wiadomości Kośc.

Prenumerata Wiadomości Kościelnych wynosić będzie rocznie 12 zł. za jeden egzemplarz. Należność zostanie potrącona z dotacji w dwóch ratach—w styczniu i w lipcu.

Nakładem Kurji Diecezjalnej w Łomży. Czcionkami Drukarni Diecezjalnej.
